

Minister van JenV

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
20 augustus 2026

Kenmerk
7991899

Bijlage
1

nota

Kamerbrief over kosten landsadvocaat 2025

1. Aanleiding

In het landscontract is afgesproken dat de kosten voor de inzet van de landsadvocaat jaarlijks openbaar worden gemaakt. De Kamer is hierover op 16 mei 2022 geïnformeerd.

Daarnaast is de Kamer geïnformeerd dat de minister van Financiën andere advocatenkantoren heeft gecontracteerd, waarvan ook andere onderdelen van de Staat gebruik kunnen maken. Op 22 oktober 2024 is de Kamer geïnformeerd over het voornemen om de totaalkosten die jaarlijks aan deze advocatenkantoren worden voldaan, gelijktijdig met de kosten van de landsadvocaat over het voorgaande kalenderjaar, aan de Kamer toe te sturen.

2. Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met verzending van bijgaande conceptbrief waarin de kosten voor de inzet van de landsadvocaat en de andere gecontracteerde advocatenkantoren over 2025 zijn opgenomen.

3. Kernpunten

n.v.t.

4. Toelichting

De totale kosten voor de inzet van de landsadvocaat over 2025 (€ 51,1 miljoen) zijn circa € 6,1 miljoen hoger dan de totale kosten over 2024 (€ 44.967.804). De grootste stijgingen zijn zichtbaar bij JenV/AenM (+ € 2,1 miljoen), Def (+ € 1,8 miljoen), EZ/KGG (+ € 1,5 miljoen) en BZK/VRO (+ € 1 miljoen). Voor Fin, OCW, SZW en VWS is sprake van een stijging tussen € 30 duizend en € 560 duizend. Daartegenover staan dalingen bij IenW (- € 1,4 miljoen), AZ (- € 100 duizend), BZ (- € 100 duizend) en LVVN (- € 100 duizend). De oorzaak van de kostenstijgingen en -dalingen is onbekend. De ministeries gaan zelf over de inzet van de landsadvocaat op hun eigen beleidsterrein.

De kosten voor JenV/AenM zijn gestegen van € 8.583.803 in 2024 naar € 10.710.000 in 2025, een toename van circa € 2,1 miljoen. Deze stijging doet zich voor binnen alle onderdelen. De grootste stijgingen zijn zichtbaar bij de IND (62%) en DJI (39%). De stijging bij de IND wordt voornamelijk veroorzaakt door een grotere inzet voor procesvertegenwoordiging, met name bij zaken die worden behandeld door meervoudige kamers van de rechtbanken en door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De landsadvocaat is onder andere ingezet bij verschillende complexe juridische vraagstukken. De stijging bij DJI

houdt met name verband met de toename van het aantal zaken op het gebied van ondermijnende criminaliteit.

De Kamerbrief van 19 augustus 2025 over de kosten van de inzet van de landsadvocaat in 2024 is geagendeerd voor het commissiedebat Juridische beroepen van 23 september 2026.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
20 augustus 2026

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Deze beslisnota wordt actief openbaar gemaakt. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.